

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tad-29 ta' Settembru, 2011

Citazzjoni Numru. 167/2010

GARDEN OF EDEN GARAGE LIMITED (C-17528)

VS

AWTORITA' GHAT-TRASPORT F' MALTA

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors Mañluf imressaq fit-22 ta' Frar, 2010, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, l-kumpannija attriċi talbet li din il-Qorti (a) issib li l-kundizzjoni magħmula lilha f' Settembru u f' Novembru tal-2009, fis-sens li kienet tiswa għal sena biss l-awtorizzazzjoni li l-Awtorita' mħarrka jew il-predeċessur tagħha tatha f' Awissu tal-2009 li tħaddem rotta ta' garr ta' turisti permezz ta' tliet (3) *char-à-bancs* miftuħin taħt ir-regolament 69(1) tal-Avviż Legali 149/2009 u li kien jiswa għal sena biss il-ħlas imwettaq minnha biex

ingħatat dik l-awtorizzazzjoni, saret u ġiet imposta fuqha wara li kienet diġa' ngħatat l-imsemmija awtorizzazzjoni u wara li kien sar l-imsemmi ħlas; (b) issib li b'dak il-mod l-Awtorita' m'harrka qiegħda taġixxi *ultra vires* is-setgħat mogħtijin lilha mil-liġi, kif maħsub fl-artikolu 469A tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta; u (ċ) tħassar u tirrevoka l-imsemmija kundizzjonijiet. Talbet ukoll l-ispejjeż u żammet sħiħ kull jedd ta' azzjoni oħra fil-liġi;

Rat it-Tweġiba mressqa mill-Awtorita' m'harrka fit-23 ta' Marzu, 2010, li biha laqgħet għall-azzjoni attriċi billi, fl-ewwel lok, qalet li l-azzjoni ma setgħetx issir għaliex il-kumpannija attriċi kellha rimedju ieħor taħt id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 499 tal-Liġijiet ta' Malta. Fil-mertu, laqgħet billi ċaħdet li hija b'xi mod imxiet lil hinn mis-setgħat mogħtija lilha mil-liġi u għalhekk m'hemm l-ebda lok ta' dikjarazzjoni skond l-artikolu 469A kif mitlub mill-attriċi;

Rat id-degriet tagħha tal-25 ta' Marzu, 2010, li bih u wara li semgħat x'kellhom x'għidulha l-avukati tal-partijiet, ordnat li jinstemgħu l-provi wkoll dwar il-mertu, bla ebda ħsara għall-eċċezzjoni preliminari, li d-deċiżjoni dwarha tingħata wkoll fis-sentenza aħħarija;

Rat ix-xhieda mressqa mill-partijiet, magħduda dik bil-mezz tal-affidavit, dik mismugħa mill-Assistent Ġudizzjarju Dottor Maria Dolores Gauċi u kif ukoll il-provi dokumentali;

Rat il-verbal tas-seduta tas-27 ta' Lulju, 2010¹, quddiem l-Assistent Ġudizzjarju, li fih il-partijiet qalu li ma kellhomx provi aktar x'iressqu u ngħataw żmien biex iressqu s-sottomissjonijiet tagħhom bil-miktub;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-kumpannija attriċi fil-5 ta' Ottubru, 2010²;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet imressqa mill-Awtorita' m'harrka fit-28 ta' Diċembru, 2010³, bi tweġiba għal dik tal-kumpannija attriċi;

¹ Paġ. 44 tal-proċess

² Paġġ. 67 sa 82 tal-proċess

Kopja Informali ta' Sentenza

Semgħet is-sottomissjonijiet ulterjuri tal-avukati tal-partijiet dwar l-ewwel tliet talbiet attriċi;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-degriet tagħha tal-11 ta' Jannar, 2011, li bih ħalliet il-kawża għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni għal sħarriġ ġudizzjarju ta' għamil amministrativ. Il-kumpanija attriċi (aktar 'il quddiem imsejha "GOE") ngħatat permess biex tħaddem rotot ta' ġarr ta' turisti f'karozzi tal-linja miftuħa f'Awissu, 2009. Wara li ħallset is-somma mitluba, l-Awtorita' mħarrka (aktar 'il quddiem imsejha "TM") bagħtet tgħarrafha li l-permess li kellha kien għal sena u li l-ħlas li ntalbet tħallas meta ngħatat il-permess kien ried isir kull darba li jiġġedded il-permess. GOE tgħid li dan qatt ma kien issemma qabel meta nħarġilha l-permess u trid li l-Qorti ssib li l-imsemmija kundizzjonijiet li għamlitilha TM ma jiswewx għaliex saru bla ma kienu msemmija fil-liġi u għalhekk lil hinn mis-setgħat mogħtijin mil-liġi nfisha. Trid li l-Qorti tħassar dawk il-kundizzjonijiet;

Illi għal din l-azzjoni TM laqgħet billi qalet li l-azzjoni mibdija minn GOE ma setgħetx issir u dan għaliex hija kellha rimedju ieħor fil-liġi biex tikkontesta dawk il-kundizzjonijiet. Fil-mertu, laqgħet billi qalet li kulma għamlet kien fis-setgħat mogħtijin lilha mil-liġi u bl-ebda mod *ultra vires*, u għalhekk ma kien hemm l-ebda raġuni għaliex din il-Qorti kellha għalfejn tħassarhom;

Illi f'dan l-istadju, l-Qorti tirrileva li meta nħareġ il-permess lil GOE l-Awtorita' kompetenti kienet tissejjaħ l-Awtorita' dwar it-Trasport ta' Malta (ADT) u l-liġi li kienet topera tañtha kien il-Kapitolu 332 tal-Liġijiet ta' Malta. Sa ffit

³ Paġġ. 84 sa 94 tal-proċess

żmien wara, l-Awtorita' kompetenti saret l-Awtorita' għat-Trasport f'Malta taħt liġi ġdida, jiġifieri l-Att XV tal-2009 (Kapitolu 499 tal-Liġijiet ta' Malta) li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Jannar, 2010. Għal kull bwon fini, f'din is-sentenza TM ser tirreferi għaż-żewġ entitajiet bħallikieku kienu l-istess waħda;

Illi għal dak li jirrigwarda l-fatti li joħorġu mill-atti tal-kawża jirriżulta li f'Lulju tal-2009⁴, TM ħabbret it-tnejja ta' Rotot Skedati għat-Trasport għat-Turisti taħt il-Parti VII tar-Regolamenti tal-2009 dwar is-Servizzi ta' Ġarr ta' Passiġġieri (Avviz Legali 149/09). Dan l-avviż deher fil-ħarġa tal-Gazzetta tal-Gvern tas-17 ta' Lulju, 2009;

Illi fis-17 ta' Awissu, 2009⁵, GOE baġtet ittra elettronika lil TM biex tistaqsiha dwar l-effett tal-ħlas preskritt fit-tħaddim ta' rotot regolari ta' ġarr ta' turisti. TM wieġbet aktar tard dak inhar b'ittra elettronika li fiha għarrfet lil GOE li l-ħlas preskritt ta' €37,000 għal kull rotta kien dwar servizz regolari għall-passiġġieri li jkunu turisti u li l-imsemmi ħlas isir kull sena għal kull rotta;

Illi fis-27 ta' Awissu tal-2009, GOE ressqet talba ma' TM biex tibda taħdem f'żewġ rotot – ir-Rotta tat-Tramuntana u r-Rotta ta' Nofsinhar – ta' trasport għat-turisti⁶. Din it-talba tressqet skond ir-Regolament 69 tal-Avviz Legali 149 tal-2009, liema Regolament kien stampat kollu fl-ewwel paġna tal-formola mimlija minn GOE. Flimkien mat-talba, GOE ħallset id-dritt mitlub ta' €74,000⁷, jiġifieri €37,000 għal kull rotta li għaliha GOE applikat. GOE iddikjarat li fuq l-imsemmija rotot kienet ser taħdem bi tliet (3) vetturi. Dak inhar, GOE għarrfet lil TM b'ittra mibgħuta mill-avukati tagħha, li l-ħlas mitlub kienet għamlitu taħt protest;

Illi l-għada li tressqet it-talba, TM awtorizzat lil GOE biex tibda tħaddem iż-żewġ rotot li kienet applikat għalihom⁸.

⁴ Dok "VMP", f'paġġ. 47 sa 50 tal-proċess

⁵ Dok "KP", f'paġ. 46 tal-proċess

⁶ Dok "A", f'paġġ. 5 – 6 tal-proċess

⁷ Dok "B", f'paġ. 7 tal-proċess

⁸ Dok "E", f'paġ. 10 tal-proċess

Fl-14 ta' Settembru, 2009⁹, TM bagħtet tgħarraf lil GOE b'ittra li l-awtorizzazzjoni li kienet tatha x-xahar ta' qabel kienet tgħodd għal sena (kelma miktuba b'ittri kbar) b'señħ mit-28 ta' Awissu, 2009. Minbarra dan, għarrfitha wkoll li t-tiġdid ta' dik l-awtorizzazzjoni jsir kull sena sakemm jibqgħu jitharsu l-kundizzjonijiet stipulati fil-Parti VII tar-Regolamenti (A.L. 149/09) u "sakemm isir il-pagament annwali" stabilit għar-rotot speċifiċi;

Illi fit-12 ta' Ottubru, 2009, l-avukati ta' GOE bagħtu ittra lil TM dwar dik it-tagħrifa u TM wieġbet fit-18 ta' Novembru, 2009¹⁰, biex itteni l-pożizzjoni tagħha;

Illi l-kawża nfetħet fit-22 ta' Frar, 2010;

Illi b'avviż li deher fil-ħarġa tal-Gazzetta tal-Gvern tal-4 ta' Mejju, 2010¹¹, TM għarrfet li l-ħlas preskritt ta' €37,000 għal kull rotta dovut minn operaturi li jkunu ġew awtorizzati minnha biex jaħdmu dawk ir-rotot ikun irid isir kull sena, b'señħ minn għeluq is-sena minn mindu tkun ingħatat dik l-awtorizzazzjoni. L-avviż kien ifisser ukoll x'isir f'każ li xi operatur ma jkunx jixtieq jibqa' jaħdem aktar xi rotta bħal dik;

Illi huwa xieraq li l-Qorti tibda l-konsiderazzjonijiet dwar l-aspetti tad-dritt fil-kawża billi tqis l-eċċezzjoni preliminari ta' TM. Ikollu jsir hekk għaliex jekk kemm-il darba kellu jirrizulta li dik l-eċċezzjoni hija tajba, ma jkunx meħtieġ li l-Qorti tidhol fil-qofol tal-kwestjoni fil-mertu. Irid jingħad li, fil-qofol tiegħu, l-mertu tal-kwestjoni li dwaru tressqet din il-kawża huwa wieħed sempliċi u ta' xejra legali u mhux wisq imsejjes fuq apprezzament ta' provi. Dak il-mertu jirrigwarda s-setgħa ta' TM li timponi l-kundizzjonijiet li għamlet għat-tħaddim tar-rotot bla ma tkun qiegħda taqbeż is-setgħat mogħtijin lilha mil-liġi fl-għamil tal-istess kundizzjonijiet;

Illi l-**eċċezzjoni preliminari** ta' TM trid li din il-kawża ma messhiex ingabet quddiem din il-Qorti ta' sħarriġ

⁹ Dok "F", f'pag. 11 tal-proċess

¹⁰ Dok "G", f'pag. 12 tal-proċess

¹¹ Dok "MGV", f'pag. 35 – 6 tal-proċess

ġudizzjarju għaliex GOE kellha rimedju ieħor xieraq li setgħet tingeda bih, taħt id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 499 tal-Liġijiet ta' Malta, dwar l-ilment li huwa l-mertu ta' din il-kawża. B'dikjarazzjoni magħmula waqt is-smiġġ tal-25 ta' Marzu, 2010, l-għaref difensur ta' TM fissret li tali rimedju huwa dak maħsub fl-artikolu 40 tal-imsemmi Att;

Illi ladarba l-artikolu 469A(4) huwa eċċezzjoni għar-regola li l-Qrati għandhom ġurisdizzjoni, jeħtieġ li tali sub-artikolu jittfisser f'sens dejjaq kemm jista' jkun biex ma jġibx fix-xejn l-għan li għalih il-leġislatur daħħal din l-għamla ta' azzjoni revizorja fil-proċedura lokali. Kif diġa' ngħad mill-Qrati tagħna, l-esklużjoni tal-ġurisdizzjoni tal-Qrati li jistħarrġu għamil amministrativ għandha tkun ġustifikata biss jekk il-Qorti tkun soddisfatta li, fil-prattika, persuna kellha rimedju fejjiedi u xieraq disponibbli għaliha u hija naqset li tirrikorri għalih bla raġuni tajba¹²;

Illi l-Qorti tifhem li biex il-ġurisdizzjoni tal-Qorti li tistħarreg għamil amministrattiv titneħħa, ir-rimedju taħt xi liġi oħra mogħti lill-persuna mgarrba b'dak l-għamil irid ikun rimedju xieraq u, fuq kollox, effikaci¹³. Irid jintwera wkoll li l-persuna ma nqdietx bir-rimedju l-ieħor b'mod kapricċuż, f'liema każ ma jkunx xieraq li, minħabba n-nuqqas tagħha, mbagħad iddur għall-kenn tal-azzjoni ta' stħarriġ ġudizzjarju taħt l-artikolu 469A. Bilkemm għandu għalfejn jiżdied jingħad ukoll li jaqa' fuq il-parti li tallega li kien hemm rimedju ieħor disponibbli għall-persuna mgarrba biex tipprova kif imiss li tassew kien hemm rimedju effettiv u li l-persuna naqset bla raġuni tajba li tingeda bih;

Illi m'għandux ikun hemm dubju li fejn rimedju alternattiv taħt xi liġi speċjali ma jkunx disponibbli għal xi persuna mhux bi ħtija tagħha jew lil hinn mill-kontroll tagħha, ma jkunx xieraq li lil dik il-persuna jitneħħielha l-jedd li titlob lill-Qorti tistħarreg l-għamil amministrativ li minnu tilminta li ġarrbet xi ħsara jew preġudizzju¹⁴. Diġa' ngħad li t-

¹² App. Civ. 6.5.1998 fil-kawża fl-ismijiet *Bunker Fuel Oil Company Ltd. vs Paul Gauči et* (mhix pubblikata) u App. Civ. 5.10.2001 fil-kawża fl-ismijiet *Cauchi vs Chairman Awtorita' tal-Ippjanar* (Kollez. Vol: LXXXV.ii.943)

¹³ P.A. PS 28.1.2004 fil-kawża fl-ismijiet *Joseph Muscat et vs Chairman tal-Awtorita' tad-Djar et*

¹⁴ P.A. GV 29.3.2004 fil-kawża fl-ismijiet *Dr. Philip Galea et vs Tigne' Development Co. Ltd. et*

tħaddim tal-artikolu 469A(4) bħala eċċezzjoni għar-regola għandu jsir meta tassew li kien hemm disponibbli rimedju effettiv u li l-parti tkun naqset bla raġuni tajba milli tingqeda bih;

Illi għalhekk il-Qorti ser tgħaddi biex tqis jekk hux minnu jew le li GOE kellha rimedju tajjeb u effettiv taħt xi liġi oħra u jekk naqsitx bla raġuni tajba li tingqeda bih;

Illi għandu jingħad li l-artikolu 40 tal-Att XV tal-2009 jipprovdi li *“It-Tribunal ta’ Revżjoni Amministrattiva mwaqqaf bl-artikolu 5 tal-Att dwar il-Ġustizzja Amministrattiva jkollu l-kompetenza li jisma’ u jiddeċiedi: (a) appelli magħmulin minn xi persuna li tħoss ruħha aggravata b’deċiżjoni tal-Awtorità li tiċħad milli tagħti jew iġġedded, jew li tissospendi jew li tirrevoka awtorizzazzjoni, jew liċenza jew permess, jew li timponi kondizzjonijiet, limitazzjonijiet jew esklużjonijiet f’liċenza; u (b) appelli magħmulin minn xi persuna li tħoss ruħha aggravata b’xi piena amministrattiva jew ta’ xort’oħra imposta fuq dik il-persuna mill-Awtorità: Iżda, sakemm mhux preskritt bil-liġi, appell li jiġi preżentat skont id-dispożizzjonijiet ta’ dan is-subartikolu lit-Tribunal ta’ Revżjoni Amministrattiva għandu jiġi preżentat fi żmien għoxrin ġurnata minn meta tkun ġiet riċevuta d-deċiżjoni tal-Awtorità. (2) Dawk il-proċedimenti li minnufih qabel jiġi fis-seħħ dan l-artikolu jkunu pendentijiet quddiem il-Bord tal-Appelli dwar it-Trasport imwaqqaf bl-Att dwar Awtorità dwar it-Trasport ta’ Malta, għandhom, b’effett mill-31 ta’ Marzu, 2010, jiġu assenjati lit-Tribunal ta’ Revżjoni Amministrattiva msemmi f’dan l-artikolu għad-deċiżjoni tiegħu u minn hemm il quddiem għandhom jiġu regolati bid-dispożizzjonijiet tat-Taqsima III tal-Att dwar il-Ġustizzja Amministrattiva. (3) Għandu jkun hemm dritt ta’ appell skond d-dispożizzjonijiet tat-Taqsima IV tal-Att dwar il-Ġustizzja Amministrattiva minn deċiżjonijiet tat-Tribunal ta’ Revżjoni Amministrattiva taħt is-subartikoli (1) u (2) u dak l-appell isir quddiem il-Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri)”*;

Illi fiż-żmien li ħarġet is-sejħha ta’ TM għall-persuni interessati li jaħdmu r-rotot kien fis-seħħ l-Att IX tal-1989

(Kap 332) u mhux il-Kap 499. Hekk ukoll kienet il-qagħda meta, f'Settembru tal-2009, TM bagħtet tgħarraf lil GOE li l-awtorizzazzjoni li kellha kienet tgħodd għal sena u tiġġedded kull sena u li l-ħlas magħmul kien ħlas li jrid isir ma' kull tiġdid. L-Att XV tal-2009 daħal fis-seħħ fl-1 ta' Jannar, 2010. Minn meta GOE irċeviet l-ittra li minnha tilminta sa ma daħal fis-seħħ dak l-Att għaddew wisq aktar mill-għoxrin jum mogħti lil min kellu x-xewqa jappella minn deċiżjoni bħal dik. Għalhekk l-istess Att ma jista' qatt jitqies li kien jagħti rimedju ieħor xieraq lil GOE fiċ-ċirkostanzi tal-każ li l-Qorti għandha quddiemha llum;

Illi madankollu, TM ressqet sottomissjonijiet biex tgħid li, meta fl-eċċezzjoni msemmija indikat li r-rimedju xieraq kien jinsab fil-Kap 499, b'dan riedet tisser li dak l-Att kien inkorpora fih dispożizzjonijiet – u rimedji – li kien jinsabu fil-liġi li kienet tirregola lil TM minnufih qabel daħal fis-seħħ il-Kap 499 tal-Liġijiet ta' Malta. Kemm hu hekk, l-istess artikolu 40 tal-Kap 499 jirreferi għall-proċeduri mibdija taħt il-Kap 332 li kienu għadhom qegħdin jinstemgħu meta daħal fis-seħħ l-imsemmi Kap 499. Ta' min jgħid ukoll li l-Kap 332 għamel xi żmien li baqa' fis-seħħ wara li kien daħal fis-seħħ ukoll il-Kap 499: kemm hu hekk, kien bis-saħħa tal-Avviż Legali 230 tat-23 ta' April tal-2010 li l-Kap 332 ma baqax aktar fis-seħħ;

Illi jirrizulta li l-istess Kap 332 kellu organu li kellu s-setgħa jisma' appelli jew ilmenti minn persuni fuq deċiżjonijiet meħuda minn TM. Dan kien il-Bord tal-Appell dwar it-Trasport imwaqqaf bis-saħħa tal-artikolu 31 ta' dak l-Att. Ma jidhirx li hemm kwestjoni li, fiż-żminijiet rilevanti li njolqtu l-ġrajja ta' din il-kawża, l-imsemmi Bord tal-Appelli kien fil-fatt kostitwit u li dan kien ilu hekk kostitwit sa minn Ġunju tal-2008;

Illi l-Bord tal-Appelli dwar it-Trasport kien imwaqqaf biex jisma' u jaqta' żewġ suriet ta' appell: (i) dawk li jsiru minn xi persuna li tħossha aggravata b'deċiżjoni tal-Awtorita' li tiċhad milli tagħti, gġedded, tissospendi jew tirrevoka liċenza, jew timponi xi kundizzjonijiet, limitazzjonijiet jew esklussjonijiet fuq xi liċenza maħruġa minnha; jew (ii) dawk li jsiru minn xi persuna li tħoss ruħha aggravata

b'piena amministrativa jew xort'oħra mposta fuqha mill-Awtorita'. TM tissottometti li r-rimedju li kien jista' jagħti l-imsemmi Bord taħt l-ewwel kategorija ta' appelli kien dak li GOE messha irrikorriet għalih jekk tassew riedet tikkontesta l-aspett ta' t-tiġdid tal-liċenza (awtorizzazzjoni) mogħtija lilha jew il-kwestjoni tal-imposizzjoni tal-ħlas biex ingħatat dik l-istess awtorizzazzjoni jew biex isir l-imsemmi tiġdid;

Illi, min-naħa tagħha, GOE tiċħad li hija kellha rimedju ieħor miftuħ għaliha minbarra li tersaq quddiem din il-Qorti bil-kawża tal-lum. Tibda biex tgħid li ladarba l-eċċezzjoni preliminari ta' TM issemmi rimedju taħt liġi partikolari, u ladarba ntwera li dik il-liġi ma kinitx għadha tgħodd għall-każ tagħha saż-żmien rilevanti, mela dik l-eċċezzjoni ma hija tajba xejn u ma hemm xejn aktar x'tgħid dwarha. Minkejja dan, GOE tgħaddi biex tressaq sensiela ta' sottomissjonijiet oħrajn studjati u mirquma biex tibqa' tisħaq li ma kien minnu xejn li hija kellha disponibbli xi rimedju ieħor taħt xi liġi oħra jew li rimedji mdaħħla b'liġi jistgħu jkunu ta' fejda għaliha b'mod retrospettiv. Ressqet bosta argumenti biex tagħraf bejn l-għoti ta' liċenza u l-għoti ta' awtorizzazzjoni. Meta mbagħad tiddiskuti l-kwestjoni dwar jekk kellhiex ir-rimedju li tirrikorri għand it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrativa, tqanqal il-kwestjoni dwar jekk kienx kostitwit fiż-żmien rilevanti tal-każ;

Illi l-Qorti ma tistax taqbel mas-sottomissjonijiet ta' GOE f'dan ir-rigward. Minbarra li hija tqis li r-rimedju li kien jagħti l-artikolu 31 kien wieħed ta' fejda u disponibbli għal dik il-kumpannija, jirriżulta wkoll li mqar kieku d-dispożizzjonijiet ta' dak l-artikolu ma kinux jgħoddu għall-każ, GOE kien messha ressqet l-azzjoni tagħha quddiem tribunal speċjali ieħor – it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrativa – mwaqqaf bis-saħħa tal-Att tal-2009 dwar il-Ġustizzja Amministrativa (Kap 490) li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Jannar, 2009. Minħabba l-fatt li GOE talbet it-tħassir tal-kundizzjonijiet li TM imponitilha dwar l-awtorizzazzjoni li tatha għat-tħaddim tar-rotot imsemmija, dak it-Tribunal kellu kull setgħa li jagħti r-rimedju li GOE qiegħda titlob

f'din il-kawża¹⁵. Minbarra dan, kawżi li jaqgħu taħt il-kompetenza tal-imsemmi Tribunal ilhom jittressqu quddiemu sa minn Settembru tal-2009 (jiġifieri fl-istess żminijiet li GOE kienet irċeviet l-ewwel ittra minn TM), u l-fatt li, għall-ewwel, dawk il-kawżi ma kinux qegħdin jitqiegħdu għas-smiġħ minnufih ma jnaqqas xejn mill-effikaċja tar-rimedju li seta' jingħata mit-Tribunal hekk kif dawk l-istess kawżi bdew jinstemgħu;

Illi bis-saħħa tal-imsemmi Att, it-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva għandu s-setgħa li *“jirrivedi atti amministrattivi istitwiti quddiemu skond dan l-Att jew kull liġi oħra, u bl-iskop ta' l-eżerċizzju ta' kull kompetenza oħra attribwita lit-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva b'din il-liġi, jew taħt din il-liġi, jew xi liġi oħra, kemm qabel kemm wara li jidhol fis-seħħ dan l-Att”*¹⁶ u bil-għan dikjarat li jkollu l-kompetenza li jirrevedi atti amministrattivi¹⁷. Lil hinn mill-kwestjoni diskwiżittiva mqanqla minn GOE dwar jekk “awtorizzazzjoni” u “liċenza” humiex l-istess ħaġa¹⁸, jibqa' l-fatt li dak li tilminta minnu GOE dwar TM huwa att amministrativ u għalhekk, bħala tali, huwa fis-setgħa tat-Tribunal li jistħarrġu, mhux daqstant fit-termini tal-artikolu 40 tal-Kap 499, daqskemm bis-setgħat mogħtija mill-Kap 490 innifsu;

Illi huwa minnu li, minkejja li twaqqaf l-imsemmi Tribunal, il-legislatur ma deherlux li kellu jħassar ukoll l-artikolu 469A tal-Kapitolu 12 u li dan ir-rimedju baqa' disponibbli wkoll bħala għodda ta' sħarriġ ġudizzjarju tal-għemil tal-amministrazzjoni pubblika. Jista' jkun ukoll li kemm din il-Qorti kif adita biex twettaq l-imsemmi sħarriġ u kif ukoll it-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva jwettqu setgħat li jixxiebhu¹⁹. Iżda huwa fatt li t-Tribunal imsemmi huwa kompetenti fir-rigward ta' dawk l-awtoritajiet pubbliċi jew dawk il-korpi biss li l-Att kostitutiv tiegħu espressament jagħnih bihom fit-Tielet Skeda tiegħu²⁰, u ma għandux is-setgħa li jistħarreg l-għamil ta' awtoritajiet oħrajn li jaqgħu

¹⁵ T.Ġ.A. VG 11.4.2011 fil-kawża fl-ismijiet *David Anthony Pollina noe vs Awtorita' dwar it-Trasport ta' Malta*

¹⁶ Art. 5(1) tal-Kap 490

¹⁷ Art. 5(2) tal-Kap 490

¹⁸ Paġġ. 72 – 5 tal-proċess

¹⁹ Ara art. 20(1) tal-Kap 490

²⁰ Art. 25(2) tal-Kap 490

fil-kompetenza waħdanija ta' din il-Qorti. Minbarra dan, id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 469A(4) tal-Kapitolu 12 jittkellmu fis-sens li s-setgħa ta' din il-Qorti li tisma' kawża ta' stħarriġ ġudizzjarju tibqa' waħda residwali bħala garanzija aħħarija fejn il-persuna mgarrba ma jkollhiex rimedju ieħor ġudizzjarju jew kważi-ġudizzjarju taħt xi liġi oħra jew quddiem xi tribunal ieħor;

Illi l-Qorti, fid-dawl ta' dan li ssemma aktar qabel, tqis li l-ilment ta' GOE f'din il-kawża seta' u messu tressaq quddiem dak it-Tribunal u ssib li GOE tassew kellha l-aċċess għal dak ir-rimedju alternattiv u kien bi ħtija tagħha naqset milli tirrikorri għalih. Għalhekk, issib li l-eċċezzjoni preliminari mqanqla minn TM hija tajba u sejra tilqagħha;

Illi fid-dawl tal-fatt li l-Qorti ser tilqa' l-eċċezzjoni preliminari, ma huwiex il-każ li tisħarreġ ukoll il-mertu tal-ilment ta' GOE;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi:

Tilqa' l-ewwel eċċezzjoni preliminari tal-Awtorita' mħarrka u ssib li, għall-finijiet tal-artikolu 469A(4) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, din il-Qorti m'għandhiex tisma' u taqta' l-kawża miġjuba quddiemha billi l-kumpannija attriċi kellha rimedju ieħor taħt liġi oħra dwar l-ilment tagħha u li l-istess kumpannija attriċi naqset milli tinqeda bih; u

Tehles lill-awtorita' imħarrka milli tibqa' fil-kawża, **bl-ispejjeż** għall-kumpannija attriċi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----